

DE „ANDIJK“.

Het uitwateringsmerk.

De Raad voor de Scheepvaart heeft gisteren voortgezet het onderzoek naar het ongeval, op 29 October j.l. overkomen aan het s.s. „Andijk“, van de „Holland-Amerika-lijn“. Het schip had zware stormschade gekregen en was tijdelijk onbestuurbaar geworden.

Bij het eerste onderzoek, had de heer Wolkammer, adjunct-inspecteur voor de scheepvaart te Rotterdam verklaringen afgelegd, welke den Raad aanleiding gaven nog enkele getuigen te hooren, zulks in verband met de verandering van de uitwatering. De heer Wolkammer had gezegd, dat het schip door die verandering niet meer zeewaardig was.

Het eerst werd de heer Wolkammer nogmaals gehoord. Hij deelde mede, dat hem achteraf was gebleken, dat het uitwateringsmerk tweemaal was verplaatst, de eerste maal in 1909 met 17 Eng. duim, de tweede maal in 1913 met 16 duim. Getuige verklaarde nog, dat de „Andijk“ thans voldeed aan alle eischen, welke hij daaraan had gesteld. Zooals het schip thans is, kan hij er geen enkele aanmerking op maken.

Vervolgens werd gehoord de heer Van Driel, scheepvaartkundig adviseur van de scheepvaartsinspectie. Ook hij verklaarde, dat de uitwatering in twee étappen was verminderd; de eerste maal meende hij met 17 duim, de tweede maal met 14½ duim. Vermoedelijk is het schip eerst beschouwd als spardeckschip, daarna als shelterdeck. Tenslotte is het geheel vernieuwd tot gladdekschip.

Op een vraag van den voorzitter, prof. Taverne, of bij verandering van een schip de nieuwe voorschriften van Lloyd met betrekking tot de uitwatering niet moesten worden beschouwd als te zijn van terugwerkende kracht, antwoordde getuige dat van dit type schepen niet meer worden gebouwd. Nu zal men er zeker meer op letten dan destijds.

Getuige zeide, dat de koelkast voldeed aan de voorschriften van 1904 en 1905. Hij merkte op, dat de koelkast niet was ingedeukt en dus in het geheel niet in het geding had behooren te komen, waarop de voorzitter opmerkte, dat het indeuken minder ter zake deed. De vraag was of de koelkast te dun was.

Getuige deskundige deelde verder mede, dat de verandering aan de uitwatering door de scheepvaartsinspectie en door Lloyds zijn gecontroleerd.

De luikhoofden waren 18 duim, maar hadden, na de verandering 24 duim moeten worden.

De heer R. Leeuwenburg, principal surveyor van Lloyd's Register, die daarna werd gehoord, zeide, dat Lloyds het schip, na de laatste verandering had beschouwd als een gesloten shelterdeckschip.

Het schip was eenige malen aan een revisie onderworpen, de laatste maal in 1913.

In 1910 was van de reederij het verzoek ontvangen de uitwatering te mogen verminderen. Er waren geen bezwaren.

Na de vermindering zijn klachten gekomen van de scheepvaartsinspectie over de luikhoofden, welke, naar de inspectie meende, omdat de „Andijk“ een gladdekschip was, hadden moeten worden verhoogd van 18 duim tot 24 duim. Lloyds had geantwoord, dat het schip als een gesloten shelterdeckschip werd beschouwd, en dat de Lloyds rules niet van terugwerkende kracht waren. De luikhoofden konden 18 duim blijven.

Klachten over de koelkasten had getuige eerst in den laatsten tijd gehoord. Aan de koelkast was aandacht geschonken, en Lloyds zou zeker,

na de vermindering van de uitwatering, compensaties ten opzichte van de koelkast hebben geëischt, als dit noodig was geweest. De noodzakelijkheid was er echter niet.

Getuige verklaarde voorts dat de „Andijk“, vóór het schip de reis begon, waarin het door den storm is overvallen, naar zijn meening, zeewaardig was.

De heer Leeuwenburg deelde nog mede, dat Lloyds eerst thans voorschriften heeft voor dehuizen, hetgeen vroeger niet het geval was.

Op een desbetreffende vraag van den inspecteur voor de scheepvaart, antwoordde de heer Leeuwenburg, dat de schade van het schip zich had bepaald tot den bovenbouw.

De heer ir. A. M. Schippers, scheepvaartexpert, vroeger secretaris van de Uitwateringscommissie, had in 1910 een brief aan Lloyds geschreven, waarin hij mededeelde, dat hem officieele klachten ter oore waren gekomen dat de „Andijk“ niet zeewaardig was.

Getuige kon zich thans niets meer van die klachten herinneren, ook niet, nadat hem de brief was voorgelezen.

De heer A. Schouwenaar, expert bij de Germaansche Lloyd, die tot 1913 expert bij Lloyds register was geweest, had destijds een revisie op de „Andijk“ verricht en daarover rapport uitgebracht; hij wist zich ook niets meer te herinneren.

Ten slotte deed de heer W. M. Meyer, hoofdinspecteur bij de Holland Amerika Lijn, desgevraagd, nog enkele mededeelingen over den toestand van het schip. Hij zeide, dat de koelkast practisch niet was ingedeukt. Wel was er iets veranderd aan de koelkamer, echter niet omdat het werd vereischt, maar omdat het wenschelijk was, nu er toch een algemeene survey was gekomen. Lloyds achte in beginsel de koelkamer sterk genoeg.

De heer Wolkammer hield vol, dat de platen wel waren ingedeukt.

De heer Meyer zeide verder, dat hij nooit klachten over de „Andijk“ had gehoord, ook niet in den laatsten tijd, nadat, tengevolge van de verklaringen van den heer Wolkammer voor den Raad van de Scheepvaart, allerlei geruchten de ronde deden. De heer Meyer had nog speciale navraag bij de opvarenden gedaan. Hij wees ook op de uitlatingen van den eersten stuurman tijdens de eerste behandeling van de zaak. De stuurman had toen pertinent verklaard, dat z.i. de „Andijk“ wel zeewaardig was.

De heer Wolkammer. „In de geheele scheepvaartwereld hebben schepen van het type „Andijk“ een slechten naam. Namen van klagers kan ik niet noemen; het zou hun hun betrekking kunnen kosten“.

De voorzitter: „Wanneer u geen man en paard noemt, heeft de Raad weinig aan uw opmerking“.

De heer Wolkammer noemde daarna de namen van twee stuurlieden, die in 1916 in Amerika geweigerd hadden aan boord te gaan, omdat zij vreesden, dat het schip over het merk heen zou worden geladen.

Het getuigenverhoor was hiermee geëindigd.

De inspecteur voor de Scheepvaart in algemeenen dienst, de heer Van't Haaf, zeide, dat, na de minutieuse behandeling der zaak, hij weinig meer had op te merken. Hij wilde echter er op wijzen, dat de adjunct-inspecteur, de heer Wolkammer alleen had kunnen verkondigen zijn meening als oud-gazvoerder en dat de critiek zich had bepaald tot critiek op de regelen, maar niet tot de uitvoering daarvan ten aanzien van shelterdekschepen.

De Raad zal later uitspraak doen.